ÜNİAFAD DERGİSİ

Alevlerin Arasında

Görev Korkudan Daha Büyüktür

Alevlerin Arasında Bir Ömür

Avustralya Yangınları

Haziran 2026 | Sayı:2

Genel Yayın Yönetmeni: Emel Ece

Dergi Koordinatörü: Emel Ece

Editör:
Emel Ece
Tuba Bilgin Çoban
Esma Koç

Tasarım Kurulu:
Şevval Şen
Halid Duran
Rahime Özekinci

Yazı ve Düzen:
Cengiz Çavuş
Tuba Bilgin Çoban
Ayşe Sena Canatar
Aslı Pamuk
Servet Yeşilbağ
Esma Koç
Hüseyin Deniz
Ali Örs
Hamza Horoz
Ahmet Özyurt
Metehan Susam

Yayın Kurulu:
Esma Koç
Sude İklima
Ayşe Sena Canatar
Ahsen Sude Gezen

Fotoğraf:
Hüseyin Deniz
Ali Örs
Hamza Horoz
Ahmet Özyurt
Karaman İtfaiye
Karaman AFAD

BU SAYIDA ;

4 REKTÖRÜMÜZDEN
Prof. Dr. Mehmet Gavgalı

5 ÖNSÖZ
Karaman AFAD İl Müdürü Cengiz Çavuş

6 ÜNİAFAD ÖĞRENCİ TOPLULUĞU TANITIM YAZISI
Dr. Öğr. Üyesi Emel Ece, Esma KOÇ

8 ETKİNLİKLERİMİZ
Dr. Öğr. Üyesi Emel Ece, Esma Koç

16 AFAD GÖNÜLLÜLÜĞÜ: BİR SORUMLULUK DEĞİL, BİR DURUŞ
Tuba Bilgin Çoban

18 KEŞKELERDEN DAYANIŞMAYA
Ayşe Sena Canatar

19 KAYBETME KORKUSU
Aslı Pamuk

20 BİR BABANIN FERYADI
Servet Yeşilbağ

21 PENGUENLER GİBİ
Ayşe Sena Canatar

23 YANGINLARA KARŞI BİLİNÇLENMEK
Esma Koç

25 İTFAİYECİLİK
Hüseyin Deniz

28 ALEVLERİN ARASINDA
Ali Örs

30 GÖREV KORKUDAN DAHA BÜYÜKTÜR
Hamza Horoz

32 ALEVLERİN ORTASINDA BİR ÖMÜR: BİR ORMAN İŞÇİSİNİN GÜNCESİ
Ahmet Özyurt

34 2019-2020 AVUSTURALYA YANGINLARI: KARA YAZ
Metehan Susam

36 SAHADAN KARELER

REKTÖRÜMÜZDEN;

PROF. DR. MEHMET GAVGALI

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Rektörü

Deprem, sadece yer kabuğunun değil; aynı zamanda insanı da derinden etkileyen bir gerçektir. Hayatlar, hayaller, yarım kalan cümleler. Tüm bunlardan geriye çaresizlik, sessizlik ve o sessizliklerin arasından yükselen umut arayışları kalır. Yıkıntıların altında kalan her insanın, bir hayali, bir sevinci, söyleyemediği sözleri vardı. Hayatta kalan bizler, sabrın, dayanışmanın ve fedakârlığın temsilcileri olmalıyız. AFAD gönüllülerinin, arama-kurtarma ekiplerinin ve isimsiz kahramanların gösterdiği çaba; karanlığın içinde yakılan bir umut meşalesi gibidir.

Üniversiteler sadece bilgi üreten kurumlar değil, aynı zamanda sosyal sorumluluk bilincinin oluştuğu yerlerdir. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi ÜniAFAD Öğrenci Topluluğu'nun hayata geçirdiği bu dergi; bilginin sahaya, teorinin hayata, eğitimin insana dokunduğu güçlü bir ses olacaktır. Bu sorumluluğa sahip öğrencilerimiz sadece geleceğin teminatı değil, aynı zamanda bugünün sorumluluğunu da taşıyacak bilince ve güce sahip olduğu görülmektedir.

"Bir kişi daha kurtarabilir miyiz?" sorusunun cevabı bu sayfalarda aranacaktır. Bıkmadan tutulan nöbetleri, uykusuz geçirilen geceleri, umuda uzatılan bir eli bize hatırlatacaktır.

Afetler kader olabilir; fakat hazırlıksızlık asla kader değildir.

Bu anlamlı çalışmada emeği geçen tüm öğrencilerimizi, akademik danışmanlarını ve katkı sunan herkesi yürekten kutluyorum. Sadece okunup geçilen değil; farkındalık oluşturan, harekete geçiren ve vicdanlarda iz bırakan bir dergi olmasını temenni ediyorum.

Afetlere hazırlıklı olmak için bugün ne yaptık?

ÖNSÖZ

Afetler, yalnızca fiziki çevreyi değil; toplumsal yapıyı, ekonomik sürdürülebilirliği ve kamu yönetimini doğrudan etkileyen çok boyutlu olgulardır. Türkiye, jeolojik ve coğrafi konumu itibarıyla farklı türde afet riskleriyle karşı karşıya olan bir ülkedir. Bu nedenle afet yönetimi, yalnızca kriz anlarında yürütülen müdahale faaliyetlerinden ibaret olmayıp; risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme süreçlerini kapsayan bütüncül bir yaklaşımı zorunlu kılmaktadır.

Bu anlayış doğrultusunda, ülkemizde afet ve acil durum yönetiminin temel kurumu olan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD), merkezi ve yerel düzeyde yürüttüğü çalışmalarla toplumun afetlere karşı direncini artırmayı amaçlamaktadır. İl teşkilatları aracılığıyla sahaya yansıyan bu kurumsal yapı, afet yönetiminin yerelde etkin, hızlı ve koordineli biçimde yürütülmesini sağlamaktadır.
İç Anadolu Bölgesi'nin önemli şehirlerinden biri olan Karaman, sahip olduğu afet riskleri doğrultusunda planlı ve sürekli bir hazırlık sürecini gerekli kılmaktadır. Karaman AFAD İl Müdürlüğü, kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve gönüllülerle iş birliği içerisinde yürüttüğü faaliyetlerle, ilin afetlere karşı hazırlık kapasitesini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Bu derginin önsözü vesilesiyle ifade etmek isterim ki; Karaman AFAD İl Müdürlüğü'nün çalışmalarının merkezinde önleyici afet yönetimi, kurumsal koordinasyon ve toplumsal farkındalık anlayışı yer almaktadır. Afetlere karşı başarılı bir mücadele, yalnızca teknik donanım ve mevzuatla değil; eğitimli insan kaynağı, güçlü iletişim ve ortak sorumluluk bilinciyle mümkündür.

Bu yayın; afet yönetimi alanında yürütülen akademik çalışmaların, saha uygulamalarının ve kurumsal tecrübelerin paylaşılmasına katkı sunmayı amaçlamaktadır. Afet risklerinin azaltılması ve daha dirençli bir toplumun inşa edilmesi yolunda, bilgi üretiminin ve tecrübe paylaşımının büyük önem taşıdığına inanıyorum.

Bu vesileyle, derginin hazırlanmasında emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyor; yayımlanan çalışmaların afet yönetimi alanına değerli katkılar sunmasını temenni ediyorum.

Cengiz Çavuş
Karaman AFAD İl Müdürü

ÜniAFAD Öğrenci Topluluğu Tanıtım Yazısı

ÜniAFAD Öğrenci Topluluğu, üniversite gençliğinde afet yönetimi bilincini yaygınlaştırmayı, risklere karşı hazırlıklı, duyarlı ve sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmeyi amaçlayan gönüllü bir öğrenci oluşumudur. Topluluk; afet öncesi hazırlık, afet anı müdahale ve afet sonrası iyileştirme süreçlerini bir bütün olarak ele alır ve bu alanlarda bilgiyle güçlenen bir dayanışma kültürü inşa etmeyi hedefler.

ÜniAFAD, afetlerin toplumun tüm kesimlerini etkilediği gerçeğinden hareketle kapsayıcılığı temel bir ilke olarak benimser. Özellikle özel gereksinimli bireylerin afet ve KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer) olaylarına yönelik bilgiye erişimini, karar alma süreçlerine katılımını ve görünürlüğünü artırmayı amaçlayan etkinlikler tasarlar. Afetlere karşı hazırlıklı bir toplumun ancak herkesin eşit katılımıyla mümkün olduğuna inanır.

Topluluğun önemli çalışma alanlarından biri de KBRN farkındalığı ve hazır bulunuşluğun artırılmasıdır. Bu doğrultuda üniversite öğrencilerinin olası riskleri tanıması, doğru davranış biçimlerini öğrenmesi ve kriz anlarında bilinçli hareket edebilmesi hedeflenir.

ÜniAFAD; AFAD başta olmak üzere ilgili kamu kurumları ve uzmanlarla iş birliği içinde afet ve KBRN eğitim seminerleri, tatbikatlar ve simülasyon etkinlikleri düzenler. Çadır kurma, tahliye, ilk yardım gibi uygulamalı çalışmaların yanı sıra KBRN atölyeleri ve AFAD Gönüllülük Sistemi ile entegre eğitimlerle öğrencilerin sahaya yönelik yetkinlikleri desteklenir.

Topluluk, kampüs sınırlarını aşarak topluma dokunmayı önemser. “Afete Hazır Ailem / Kampüs / Gençlik” temalı bilinçlendirme günleri, stant çalışmaları ve akademik etkinlikler (panel, bilim şenliği, afiş yarışmaları, mini araştırmalar) ile afet bilincinin yaygınlaşmasına katkı sunar. Kültürel ve sosyal faaliyetlerle ise farklı disiplinlerden ve deneyimlerden gelen öğrenciler arasında güçlü bağlar kurulmasını sağlar.

ÜNİAFAD KİMDİR?

ÜniAFAD Topluluğu, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nin afetler konusunda farkındalık çalışmaları yapan bir öğrenci topluluğudur.
Tüzüğümüze göre amaçlarımız şunlardır;
• Öğrencileri kimyasal, biyolojik, radyasyon ve nükleer olaylar konusunda bilgilendirmek,
• Öğrencileri afetler ve acil durumlar hakkında bilgilendirmek.
• Öğrencilere afetler ve acil durum karşısında yapılacak davranışların öğretilmesi,
• Eğitim faaliyetleri düzenlemek,
• Kazanılan bilgi ve tecrübelerin gerekli durumlarda topluma hizmet uygulamaları açısından fayda sağlanmasına katkıda bulunmak,
• Afet, sivil savunma ve KBRN olayları hakkında farkındalık kazandırmak ve bu kapsamda bilimsel, eğitsel, kültürel, sosyal ve sanatsal faaliyetler düzenlemek.

Neden ÜniAFAD?

ÜniAFAD, yalnızca eğitim alan değil; üreten, paylaşan ve sorumluluk alan gençlerin bir araya geldiği bir topluluktur. Afetlere karşı daha dirençli bir toplumun inşasında aktif rol almak, sahada deneyim kazanmak, ekip çalışmasını öğrenmek ve toplumsal fayda üretmek isteyen tüm üniversite öğrencilerine açıktır.

Bilgi birikimini eyleme dönüştürmek, dayanışmanın parçası olmak ve **"hazırlıklı bir gelecek"** için adım atmak isteyen her genç ÜniAFAD'da kendine yer bulur.

Deneyim kazanmak, sahada aktif rol almak ve toplumsal fayda üretmek için sen de ÜniAFAD'a katıl; birlikte daha hazırlıklı bir yarını inşa edelim.

ETKİNLİKLERİMİZ;

6. Üniversiteliler Kış Şenliği kapsamında 24 Ocak-1 Şubat 2026 tarihlerinde Akşehir'de Depremin Ardından Konulu Resim Sergisi'ni yapmış bulunmaktayız.

2 Mart 2026 tarihinde "Afet Çantası Hazırlama Stantı" etkinliğimizi yaptık.

ETKİNLİKLERİMİZ;

3 Mart 2026 tarihinde "AFAD Gönüllülük Sistemi Tanıtım Standı " etkinliğini yaptık.

4 Mart 2026 tarihinde sayın rektörümüz Prof. Dr. Mehmet Gavgalı ve Sayın İl AFAD Müdürü Cengiz Çavuş'un açılışını gerçekleştirdiği Depremin Hissettirdikleri isimli resim sergisini yaptık.

ETKİNLİKLERİMİZ;

6 Mart 2026 tarihinde Afet Çantası Hazırlama ve AFAD Gönüllük Sistemi etkinliğimizi yaptık.

8 Mart 2026 Ünides Proje Bilgilendirme Toplantısı'na ÜniAFAD olarak yerimizi aldık.

ETKİNLİKLERİMİZ;

23 Mart 2026 tarihinde AFAD Gönüllülük Sistemine Kayıt Eğitimi etkinliğimizi yaptık.

6 Nisan 2026 tarihinde Çök- Kapan- Tutun Eğitimi verdik.

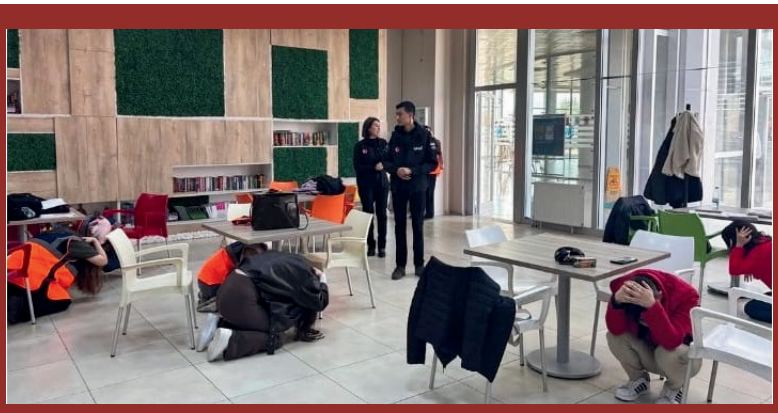

ETKİNLİKLERİMİZ;

6-11 Nisan 2026 tarihinde Destek AFAD Gönüllüğü Eğitimi verdik.

ETKİNLİKLERİMİZ;

24 Nisan 2026 tarihinde Kızık İlkokulu'nda Sivil Savunma Farkındalık Eğitimi verdik.

ETKİNLİKLERİMİZ;

24 Nisan 2026 tarihinde Çadır Kurma Eğitimi verdik.

ETKİNLİKLERİMİZ;

21 Mayıs 2026 tarihinde Yangın Söndürme Cihazı Kullanımı eğitimi yapıldı.

Bir önceki sayımızdan bakarak önceki etkinliklerimize bakabilirsiniz. Dergimiz çıktıktan sonra yaptığımız etkinlikler bu sayımızda yer alacaktır.

Topluluk Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Emel Ece

Topluluk Başkanı
Esma Koç

AFAD Gönüllülüğü: Bir Sorumluluk Değil, Bir Duruş

Gençlerin Topluma Katkı Sunduğu ve Kendilerini Geliştirdiği Anlamlı Bir Yolculuk.

Afetlere hazırlık yalnızca planlar, yönetmelikler ya da ekipmanlarla sınırlı değildir. Asıl farkı yaratan, insan kaynağıdır. Bu kaynağın en güçlü, en samimi ve en gönüllü hali ise AFAD Gönüllüleridir. Afet anlarında sahada gördüğümüz dayanışmanın arkasında, çoğu zaman fark edilmeyen ancak büyük bir emek ve özveri barındıran bir gönüllülük anlayışı vardır.

Karaman ili özelinde gönüllülük verilerine bakıldığında, ilimizde sisteme kayıtlı 5686 Temel AFAD Gönüllüsü ile yüz yüze eğitimlerini tamamlamış 556 Destek AFAD Gönüllüsü bulunmaktadır. Destek AFAD Gönüllülerinin 115'inin üniversite öğrencilerinden oluşması, gençlerin AFAD Gönüllülüğüne ilgisinin var olduğunu ve doğru yönlendirmelerle bu ilginin daha da güçlenebileceğini göstermektedir.

Karaman'da AFAD Gönüllülüğü halihazırda belirli yaş ve meslek gruplarında daha görünür durumdadır. Buna karşılık üniversite gençliğinin gönüllülük faaliyetlerinde görece daha sınırlı yer aldığı görülmektedir. Oysa üniversite yılları, bireyin hem kendisini tanıdığı hem de topluma karşı sorumluluk bilinci geliştirdiği son derece kıymetli bir dönemdir. AFAD gönüllülüğü, bu bilincin sahada ve gerçek hayat içinde karşılık bulduğu önemli alanlardan biridir.

Sahadaki deneyimlerimiz, üniversite gençliğinin gönüllülüğe mesafeli durmasının çoğu zaman ilgisizlikten değil, afet gönüllülüğüne dair oluşan algılardan kaynaklandığını gösteriyor. Gençlerin önemli bir kısmı AFAD Gönüllülüğünü yalnızca ağır ve riskli saha çalışmalarıyla özdeşleştirirken, özellikle enkaz görüntüleri bu algıyı güçlendirebiliyor. Oysa AFAD Gönüllülüğü; niyete, sorumluluk bilincine ve birlikte hareket etme isteğine dayanan, herkes için karşılığı olan çok yönlü bir alan. Üniversite gençliğinin sahip olduğu enerji, öğrenmeye açıklık ve iletişim gücü; organizasyondan lojistiğe, kayıt süreçlerinden psikososyal desteğe kadar pek çok alanda gönüllülüğü daha anlamlı ve etkili kılıyor.

AFAD gönüllülüğü, afet anında sahada bulunmanın çok ötesinde bir anlam taşır. Eğitimler, farkındalık çalışmaları, organizasyon, destek ve hazırlık süreçleri bu sistemin ayrılmaz parçalarıdır. Bu süreçlerde verilen emek her zaman görünür olmayabilir; ancak afet yönetiminin ayakta durmasını sağlayan esas güç, çoğu zaman bu "görünmeyen emek" tir. Eğitim faaliyetlerimizde de sıklıkla gözlemlediğimiz üzere, afet bilinci ve farkındalık arttıkça gönüllülüğe yönelik ilgi de artmaktadır. Üniversite ortamı; sorgulayan, öğrenmeye açık ve toplumsal sorumluluk bilinci gelişmeye uygun bireylerin yetiştiği önemli bir alandır.

AFAD Gönüllülüğü: Bir Sorumluluk Değil, Bir Duruş

Gönüllülük, aynı zamanda bireyin kendisiyle ilgili çok şey öğrendiği bir yolculuktur. Bu sürece dâhil olan gençler; sorumluluk almayı, ekip içinde hareket etmeyi, kriz anlarında sakin kalmayı ve etkili iletişim kurmayı deneyimleyerek öğrenir. Bu kazanımlar yalnızca afet anlarında değil, hayatın her alanında karşılığı olan becerilerdir. Gönüllülük, elbette bireye pek çok beceri ve deneyim kazandırır; ancak onu yalnızca geleceğe dönük bir kazanım olarak değerlendirmek eksik kalır. Çünkü gönüllülük, önce insanın hayata bakışını değiştirir.

Sahada sıkça gördüğümüz bir diğer gerçek ise gönüllülüğün bireysel bir adımla başlamasına rağmen etkisinin tek bir kişiyle sınırlı kalmamasıdır. Bir gencin gönüllü olması, çoğu zaman çevresindekiler için cesaret verici bir örnek oluşturur ve bu etki paylaştıkça büyüyen bir dayanışma kültürüne dönüşür.

Bu anlayışın önemli bir yansıması olarak üniversite bünyesinde kurulan **Üni-AFAD Topluluğu**, gençler ile AFAD arasında güçlü bir bağ kurmaktadır. Üni-AFAD, öğrencilerin AFAD Gönüllülüğünü tanımasına, deneyimlemesine ve bu bilinci kalıcı hale getirmesine imkân sunmaktadır. Böylece gençler hem bireysel gelişimlerine katkı sağlamakta hem de toplumun afetlere karşı dayanıklılığını güçlendiren bir sürecin parçası olmaktadır.

Karaman AFAD olarak gönüllülüğü bir görev tanımından ziyade, karşılıklı güvene dayanan bir birlikte üretme alanı olarak görüyoruz. Gönüllülüğün sürdürülebilirliği, gönüllülerin kendilerini güvende ve değerli hissettikleri bir ortamla mümkündür. Gönüllülerimizin sürece güvenle dahil olabilmesi ve kendilerini bu sistemin doğal bir parçası olarak hissedebilmesi bizim için büyük önem taşıyor. Üniversite gençliği, AFAD Gönüllülüğünün en dinamik ve geliştirilebilir gruplarından biridir ve bu yapıya katılımlarını son derece kıymetli buluyoruz.

AFAD gönüllülüğü, yalnızca afet zamanlarında ortaya çıkan bir yapı değildir; her gün emekle büyüyen, dayanışmayla güçlenen bir duruştur. Bu duruşa katkı sunan tüm gönüllülerimize teşekkür ediyor; üniversite gençliğinin bu dayanışmayı gelecekte daha da ileriye taşıyacağına yürekten inanıyorum.

Çünkü biliyoruz ki güçlü toplumlar, gönüllü ruhla inşa edilir.

Tuba Bilgin Çoban
Karaman İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
Eğitim Şube Müdür Vekili

KEŞKELERDEN DAYANIŞMAYA;

Hayat gayet olağan akışıyla devam ederken birdenbire hazırlıksız yakalandığımız bir olay yaşanır. Bu olay karşısında eğer daha önce bir fikrimiz ya da yapılabilecek bir savunmamız yoksa ne yapacağımızı bilemez, afallarız. Bazen öyle olağan dışı bir şey yaşanır ki yaşananlara karşı hazırlıklı olmamanın keşkeleriyle başa çıkamayız. Bu keşkelerimiz maalesef afetlerin sonucunda da oluşuyor.

Geçmişte çok fazla afet yaşandı ve hâlâ yaşanıyor. Afetler sonucu canlı cansız birçok varlık zarar görüyor. Biz belki afetlerin yaşanmasını engelleyemeyiz ama sonucunda karşılaşacağımız zorlukları azaltabiliriz.

Dayanışma ile manevi ve maddi afetlerin üstesinden gelebiliriz. Afetlere karşı toplumca bir araya gelerek afetlerin vereceği zararı azaltabiliriz. Felaket anında ayrı ayrı her birey ne yapması gerektiğini bilirse, toplum olarak yapılması gerekenleri yapmış oluruz. Böylece daha güçlü bir toplum inşa edebiliriz.

Biz de topluluğumuzda afet öncesinde, afet esnasında ve sonrasında neler yapabileceğimiz hakkında bilinçlenmeyi hedefliyoruz. Afetler hakkında bilinçlenerek gelecek felaketlere karşı savunmamızı hazırlıyoruz. Bu savunmayı toplumca hazırlayarak keşkelerimize fırsat vermeyeceğiz.

"Bilincimizle geleceği şekillendirerek, afetlerin gölgesinde değil, dayanışmanın ışığında yaşayacağız."

Ayşe Sena Canatar
ÜniAFAD Başkan Yardımcısı

KAYBETME KORKUSU;

Deprem anında yaşadığım en ağır duygu korku değildi. Korku gelip geçici bir histi. Asıl yük, sevdiklerimi kaybettiğime dair kesinlik duygusuydu. Henüz hiçbir şey olmadan, zihnim sonucu ilan etmişti. Annemin yanımda oluşu, kardeşimin nefesini duymak bile bu düşünceyi durdurmaya yetmedi.O an zihnim, “ya kurtulamazsak” sorusunu sormuyordu; “öldük” diyordu. Yakınlarımı korkarak arıyordum. Her bir telefonda içimden "ya telefon açılmazsa", " ya telefon açılır da farklı bir kişi açıp kötü bir haber verirse" gibi sayısız düşünceler geçiyordu. Bu, beklenen bir kayıp gibi yaşanıyordu.

Yas henüz gerçekleşmemişti ama duygusu çoktan başlamıştı. Zaman donmuştu, bedenim hareket edemiyordu, ama zihnim hızla vedalaşıyordu. Söylenmemiş cümleler, ertelenmiş konuşmalar, geleceğe bırakılan her şey tek bir anda üst üste yığıldı. Deprem, yalnızca zemini değil, hayatla kurduğum süreklilik algısını da parçaladı. Yakın kaybı yaşama korkusu, insanı sadece ölüm düşüncesiyle değil, çaresizlikle de yüzleştiriyor. Koruyamamak, yardım edememek, kontrol edememek… Özellikle aile üyeleri yanınızdaysa, sorumluluk duygusu korkudan daha ağır bir yük haline geliyor. Kendi hayatım ikinci plandaydı; asıl mesele onların hayatta kalıp kalmayacağıydı.

Deprem durduğunda her şey bitmiş gibi görünse de bu duygu hemen geçmiyor. Çünkü beden sarsıntıyı bıraksa bile zihin o anın içinde kalabiliyor. Sonrasında yaşanan tetikte olma hali, en ufak seste irkilme, sevdiklerini gözünden ayıramama ihtiyacı tam olarak buradan geliyor. Aslında bu, yaşanmamış bir kaybın yasını tutmaya devam etmek.

Deprem bana şunu öğretti: İnsan en çok kendini değil, en çok bağ kurduğu insanları kaybetmekten korkuyor. Ve bazen bu korku, kaybın kendisi kadar gerçek ve sarsıcı olabiliyor.

Aslı Pamuk

BİR BABANIN FERYADI

6 Şubat günü köyde saatler 13.24'ü gösterdiğinde, yer altımızdan kayarken her şey bir anda altüst oldu. Köyün içinde herkes can havliyle bir yere kaçışırken ben sadece tek bir kişiye kilitlendim. Tanıdığım bir abi, ailesini çıkarmak için eve doğru koşarken sarsıntının şiddetiyle dizlerinin üzerine çöktü. O an babanın yüzündeki ifadeyi unutmam mümkün değil; korku ve çaresizlik birbirine karışmış, gözleri sarsılan evin kapısına saplanmıştı. Kalkmaya çalışıyor ama kalkamıyordu.

Sarsıntı durur durmaz, köydekilerle birlikte hemen bir yürek olduk. El birliğiyle, tırnaklarımızla enkaza daldık. O an zaman durmuş gibiydi; tek bir canı kurtarmak için verilen o amansız mücadele sonunda yavruyu enkazın altından çıkardık. Ama küçük bedeni kanlar içindeydi.

O baba, evladını kanlar içinde kucağına aldığı an, gökyüzünü parçalayan bir feryat kopardı. O feryat sadece bir ses değil, bir babanın paramparça oluşuydu. O an gözyaşlarımın yüzümden süzülüp yerdeki toza karıştığını hissettim. Kalbim yerinden çıkacak gibi çarparken, ellerimdeki kan ve yüzümdeki yaşlarla öylece kalakaldım.

Tüm o karmaşanın içinde sadece o babanın kucağındaki ağır yüke ve yüzündeki o tarifsiz acıya odaklanmıştım. Aile sevgisinin ne kadar büyük bir imtihan olduğunu, bir babanın çaresizliğinin insanın ruhunda nasıl derin bir yara açtığını o gün o tozun, kanın ve gözyaşının içinde iliklerime kadar hissettim. İnsanın sevdikleri karşısında ne kadar savunmasız olduğunu o gün o baba ve evladıyla beraber ben de yaşadım.

Servet Yeşilbağ

PENGUENLER GİBİ

Antarktika, büyüleyici buzullarıyla birlikte binlerce penguene ev sahipliği yapmaktadır. Antarktika'nın dondurucu gecelerinde penguenler hayatta kalabilmek için bazı davranışlar geliştirmiştir. Bu davranışlardan biri, "huddle" olarak adlandırılan 'toplaşma' davranışıdır. Huddle, penguen koloninin sıcaklığını korumak ve enerji tasarrufu sağlamak için kullandığı bir stratejidir (Harris & McDonald, 2023). Bu davranış sırasında binlerce penguen sistemli bir şekilde toplaşarak koloninin iç sıcaklığını korur. Huddle esnasında penguenler sürekli olarak yer değiştirir; dış kısımda bulunanlar içeriye, içeri kısımdakiler dışarıya doğru hareket ederler. Böylece koloni içindeki herkes sıcaklıktan eşit bir şekilde yararlanır (Gilbert et al., 2006, aktaran Waters et al.,2012). Penguenler bu toplaşma davranışını sadece soğuk gecelerde göstermezler. Bu davranışı, zorlu çevre şartlarıyla karşı karşıya geldiklerinde de gösterirler. Mesela şiddetli bir rüzgarla karşı karşıya geldikleri zaman ilk önce rüzgârın gelişine göre farklı şekillerde huddle yaparlar. Daha sonrasında sistemli bir şekilde toplaşarak hep 'yumurta biçimli dengeye' ulaşır. Bu sayede hem rüzgârdan korunurlar hem de tüm koloni eşit biçimde ısınır. Huddling esnasında penguenlerin her biri bireysel olarak hareket eder ancak aralarında etkileyici bir dayanışma gösterirler ve bireylerden birlik olabilmeyi başarırlar. Üstelik bu davranış faklı zorluklara karşı hep aynı dayanışmayı kurarak gösterilir (Waters et al.,2012). Bu bağlamda penguenlerin gözlenen huddling davranışı bir dayanışma türü olarak değerlendirilebilir. İnsan toplulukları da penguenler gibi bilinçli ve uyumlu bir biçimde bir araya gelerek karşılaştığımız zorlukların üstesinden gelebilir.

PENGUENLER GİBİ

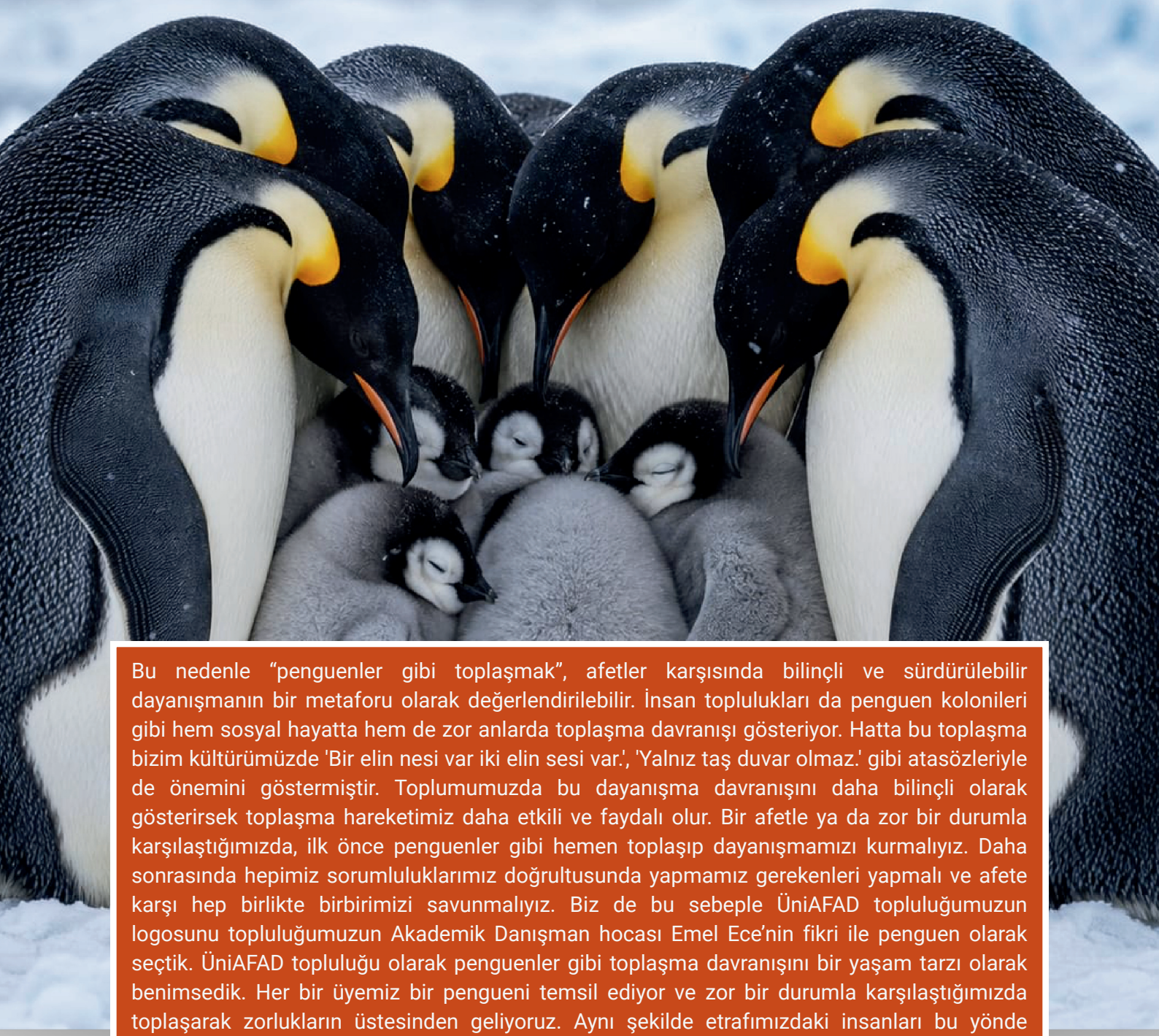

Bu nedenle “penguenler gibi toplaşmak”, afetler karşısında bilinçli ve sürdürülebilir dayanışmanın bir metaforu olarak değerlendirilebilir. İnsan toplulukları da penguen kolonileri gibi hem sosyal hayatta hem de zor anlarda toplaşma davranışı gösteriyor. Hatta bu toplaşma bizim kültürümüzde 'Bir elin nesi var iki elin sesi var.', 'Yalnız taş duvar olmaz.' gibi atasözleriyle de önemini göstermiştir. Toplumumuzda bu dayanışma davranışını daha bilinçli olarak gösterirsek toplaşma hareketimiz daha etkili ve faydalı olur. Bir afetle ya da zor bir durumla karşılaştığımızda, ilk önce penguenler gibi hemen toplaşıp dayanışmamızı kurmalıyız. Daha sonrasında hepimiz sorumluluklarımız doğrultusunda yapmamız gerekenleri yapmalı ve afete karşı hep birlikte birbirimizi savunmalıyız. Biz de bu sebeple ÜniAFAD topluluğumuzun logosunu topluluğumuzun Akademik Danışman hocası Emel Ece’nin fikri ile penguen olarak seçtik. ÜniAFAD topluluğu olarak penguenler gibi toplaşma davranışını bir yaşam tarzı olarak benimsedik. Her bir üyemiz bir pengueni temsil ediyor ve zor bir durumla karşılaştığımızda toplaşarak zorlukların üstesinden geliyoruz. Aynı şekilde etrafımızdaki insanları bu yönde etkileyerek onların da dayanışma halini benimsemeleri için çalışmalar yapıyoruz.

Ayşe Sena Canatar
ÜniAFAD Başkan Yardımcısı

Kaynakça:
Harris, S. J., & McDonald, N. R. (2023). Penguen toplaşması: bir süreklilik modeli. Acta Applicandae Mathematicae, 185(1), 7.
Waters, A., Blanchette, F., & Kim, A. D. (2012). Bir toplanmış penguenleri modellik yapıyorum. PLoS bir, 7(11), e50277.

YANGINLARA KARŞI BİLİNÇLENMEK

Yangınlar günlük hayatımızda karşımıza çıkabilecek bir olaydır. Oldukça hızla yayılan ve etkisi yıkıcı olan yangınlara karşı bilinçli olmak onlardan kendimizi korumak adına en önemli adımdır. Bu konuda ÜniAFAD Dergimizin bu sayısında yangın konusunda bilinçlenmeyi amaçlamaktayız. Aşağıda Türkiye Yangın Risk Haritası görülmektedir. Buradan yangın konusunda bilinçlenmemizin ne kadar önemli olduğunu anlamak mümkündür.

Yangın

Afetlerin sınıflandırmasında insan kaynaklı ve klimatolojik kaynaklı afetlerden olan yangın, maddenin oksijen ve ısı ile birleşerek oluşan yanma olayıdır. Yangının oluşabilmesi için oksijen, ısı ve yanıcı maddenin olması şarttır. Bunlardan biri eksik olduğunda yangın olmamaktadır.

Yangınlar dört sınıfa ayrılmıştır. Bunlar; A, B, C ve D sınıfı yangınlardır.

- A Sınıfı Yangınlar: Katı madde kaynaklı yangınlardır. Odun, kömür, kâğıt, plastik v.b. malzemelerin yanması sonucu oluşur.
- B Sınıfı Yangınlar: Sıvı yanıcı maddelerden kaynaklı olan yangınlardır. Benzin, mazot, alkol v.b. malzemelerin yanması sonucu oluşur.
- C Sınıfı Yangınlar: Gaz halindeki yanıcı maddelerden kaynaklı yangınlardır. Hidrojen, doğal gaz, LPG v.b. malzemelerin yanması sonucu oluşur.
- D Sınıfı Yangınlar: Yanabilen metallerin neden olduğu yangınlardır. Magnezyum, Sodyum, Lityum v.b. malzemelerin yanması sonucu oluşur.

Yangın Verileri

Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre orman yangınının çıkış nedenleri “Kasıt, İhmal-Kaza, Doğal ve Sebebi Bilinmeyenler” olarak kategoriye ayrılmıştır. (Usta, 2023).

Son 10 yılda çıkan yangınların sebebi incelendiğinde sırasıyla şu şekilde olduğu görülmektedir;
1.Bilinmeyen %36,
2.Kaza (enerji, trafik vb.) %25,
3.Kasıt (terör, tarla açma, kundaklama) %23,
4.İhmal ve dikkatsizlik (anız, sigara, piknik vb.) %15,
5.Doğal (yıldırım) %1 (Türkiye Ormancılar Derneği, 2024).
Son 10 yılda en çok yangın görülen şehirlerimiz sırasıyla Muğla, İzmir ve Antalya olmuştur (Türkiye Ormancılar Derneği, 2024).

YANGINLARA KARŞI BİLİNÇLENMEK

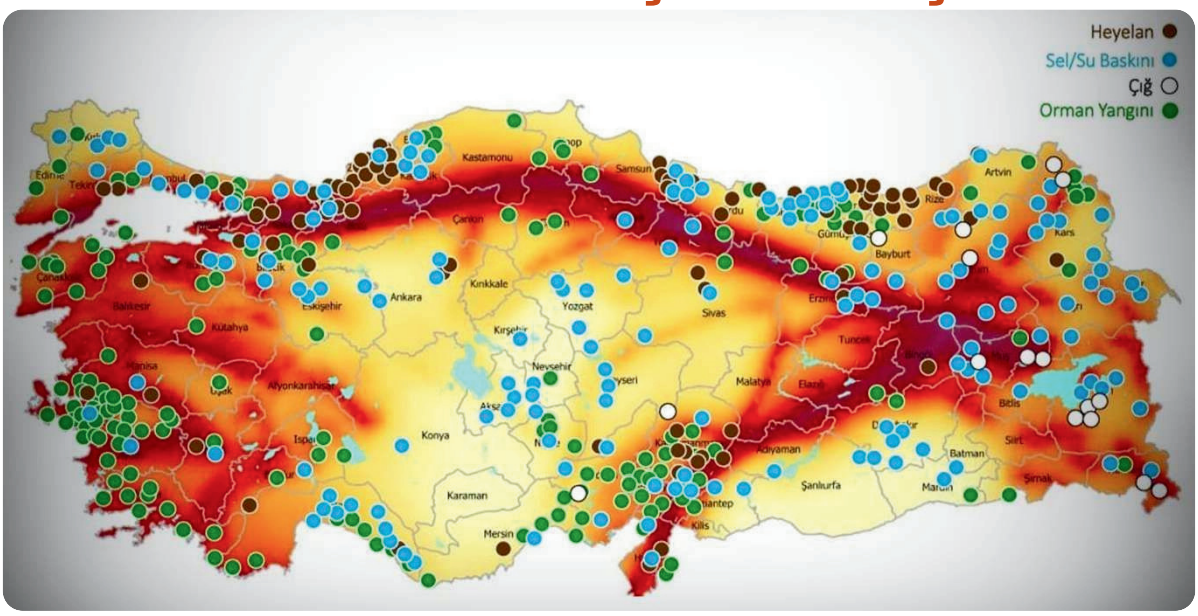

(Kaynak AFAD'tan alınmıştır.)

Yangınla İlgili Alınabilecek Önlemler

Binalarda yangınla ilgili önlem olarak şunlar yapılmalıdır; Yangın dedektörü ve alarmı gibi uyarı ve algılama sistemlerinin kurulması, gelişmiş yangınla mücadele sistemlerinin kullanılması, yangın esnasında duman hareketinin mekanik yolla kontrol edilmesi (Başdemir ve Demirel, 2010). Ayrıca her binada yangın söndürme cihazları bulunmalı ve ulaşılabilir yerlerde konumlandırılmalıdır. Ayrıca bu cihazların yıllık bakımları yapılmalıdır. Kullanıldıktan sonra tekrar doldurulmalıdır (AFAD, 2018).

Yangın Sırasında Yapılması Gerekenler

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nı göre yangın sırasında yapılması gerekenler şunlardır;

- Yangın ihbar düğmesine basılmalı,
- 112 aranarak yangın itfaiyeye yangının cinsi söylenerek bildirilmeli,
- Yangın eldeki imkanlarla söndürülmeye çalışılmalı,
- Yangın kapalı alanda oluyorsa yangının yayılmasını önlemek için pencere ve kapılar kapatılmalı,
- Bu süreçte başkalarını ve kendimizi tehlikeye atmamalıyız,
- Alevler çoğalmış ve binadan çıkışı engelliyorsa dışarıdaki insanlarla iletişim kurulmalı,
- Dumandan boğulmamak adına yardım gelene kadar eğilip sürünerek hareket edilmeli, ağız ve burun ıslak bez veya mendille kapatılarak nefes alınmalı,
- Yanık kokusu veya duman başka bir odadan geliyorsa kapılar açılmamalı, hatta kapıya dokunulmamalı.
- Giysimiz alev almışsa; yere yatıp yuvarlanılmalı,
- Battaniye gibi örtüler ile alevler boğulmaya çalışılmalı,
- Vücudumuz yandıysa hemen soğuk suya tutulmalı (AFAD, 2018).

ÜniAFAD Topluluk Başkanı
Esma Koç

Kaynakça
Başdemir, H., & Demirel, F. (2010). Binalarda pasif yangın güvenlik önlemleri bağlamında bir literatür araştırması. Politeknik Dergisi, 13(2), 101-109.
https://tr.wikipedia.org/wiki/Yang%C4%B1n Erişim Tarihi: [25.04.2026]
https://www.afad.gov.tr/yanginlara-karsi-alinmasi-gereken-onlemler Erişim Tarihi: [25.04.2026]
https://www.ormancilardernegi.org/Yangin Erişim Tarihi: [25.04.2026]
Tonak, H. A., & Kitiş, A. (2020). Deprem ve yangın afetlerinde engelli: anlatımsal bir derleme. Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi, 8(1), 77-84.
Usta, G. (2023). Afet yönetimi odağında orman yangınlarının değerlendirilmesi. Afet ve Risk Dergisi, 6(1), 18-35.

İTFAİYECİLİK

Her nöbet günü olduğu gibi sabah sekizde görevi devraldım araç kontrolü gerekli ekipmanların kontrolü yapıldıktan sonra güne eğitimlerle başladık. Eğitim bittikten sonra istirahat vaktinde her zaman olduğu gibi arkadaşlarla şakalaşıyordum bir gün önce oynanan futbol maçı hakkında yorumlar yapıyor birbirimizi kızdırıyorduk.

Saatler ilerledi öğle yemeği ve tekrar eğitimlerle akşamı yapmıştık. Vakit ilerledikçe anlamsız bir karamsarlığa kapılmıştım. İçimden hiçbir şey yapmak gelmiyordu. Anlamsız bir halsizlik ve durgunluk oluşmuştu bedenimde.

İtfaiye binasının duvarlarına ağır ağır çöken bir sessizlikle başlamıştı. Şehrin ışıkları uzaktan titreşiyor, garajın içinde duran kırmızı araçların metal gövdeleri floresan lambaların altında donuk bir şekilde parlıyordu. Nöbetin en sakin saatleriydi. Çayın buharı henüz masanın üstünde tüterken herkesin yüzünde aynı yorgun ama alışılmış ifade vardı. Çünkü itfaiyecilikte insan hiçbir zaman tamamen dinlenemezdi. Sessizlik bile bazen yaklaşan bir felaketin habercisi olurdu.

Ben de diğer arkadaşlarım gibi bir köşede oturuyordum. Kimileri oynanan maçın yorumunu, kimileri de açlıktan guruldayan midesini bastırmaya çalışıyor, kimileri de yarın yapacağı işleri düşünüyordu.

Gün boyu yapılan eğitimler, müdahaleler ve koşuşturmanın ardından birkaç dakikalık nefes alma fırsatı bulmuştum. Ama içimde bir his vardı ve herkes bilirdi ki o alarm sesi çaldığı anda, hayat bir anda değişirdi.

Arkadaşlarımda şakalaşırken birden o alarm sesi geldi.

İstasyonun içini delen alarm, birkaç saniye içinde herkesi ayağa kaldırdı. Telsizden gelen anons kısa ama ürkütücüydü:

“Rauf Denktaş Mahallesi… Ev yangını… İçeride mahsur kalan vatandaşlar olduğu bildiriliyor.”

Bir anda herkes refleks halinde hareket etmeye başladı. Koridorlarda yankılanan bot sesleri, hızla giyilen ekipmanlar, takılan maskeler… O an düşünmeye vakit olmazdı. Eğitimlerimiz, cesaretimiz ve vicdanımız devreye girerdi.

Araca bindiğimde sirenler gecenin sessizliğini parçaladı. Aracın tepe lamba ışıkları sokaklara vururken şehir adeta ikiye ayrılıyordu. Trafikte insanlar kenara çekiliyor, bizlere yol vermek için çaba harcıyorlardı.

İTFAİYECİLİK

Verilen adrese giderken gecenin sessizliğini bozan siren seslerini duyan insanlar balkonlardan bakıyordu. Ben ise aracın içinde, bir yandan ekipmanımı kontrol ediyor bir yandan aklımdan tek bir şey geçiriyordum:

"İçeride biri varsa, onu çıkarmadan dönmek yok."

Olay yerine ulaştığımızda manzara gerçekten ağırdı. İki katlı eski bir ev. İkinci katından yoğun siyah duman yükseliyordu. Camlardan alevler dışarı taşıyor, insanların çığlıkları sokağı dolduruyordu. Binanın önünde toplanan kalabalık panik içindeydi. Bir kadın gözyaşları içinde bağırıyordu:

"ENGELLİ OĞLUM İÇERİDE KALDI! NE OLUR KURTARIN!"

O an zaman benim için yavaşladı sanki.

Kadının yüzündeki korku, çaresizlik ve umut aynı anda gözlerine yansımıştı. Çevredeki insanlar geri çekilirken ben ileriye doğru yürümeye başladım. Çünkü bazı insanlar felaketten kaçar, bazılarıysa tam içine girerdi. İtfaiyecilik buydu.

Maskemi taktım. Hortum hattı hazırlanırken ekip arkadaşlarımla kısa bir göz teması kurdum. Kimse konuşmadı ama herkes aynı şeyi biliyordu: İçeri girilecekti.

Apartmanın içine adım attığım anda sıcaklık yüzüme tokat gibi çarptı. Koridor dumanla kaplıydı. Görüş mesafesi neredeyse sıfırdı. Tavandan düşen parçalar, çatırdayan kapılar, yanık kokusu… İnsan böyle anlarda korkunun gerçekten ne olduğunu hissederdi. Ama görev duygusu korkudan daha güçlüydü

Merdivenleri hızla çıktım. Her nefeste maskenin içindeki havanın sesi duyuluyordu. Telsizden arkadaşlarının sesleri geliyor ama alevlerin uğultusu her şeyi bastırıyordu.

İkinci kata ulaştığımda sıcaklık daha da artmıştı. Dairenin kapısı yarı yanmış haldeydi. İçeriden yardım isteyen zayıf bir ses geldiğini duydum.

İşte o an…

Tüm yorgunluk, korku ve düşünceler kayboldu.

Sürünerek içeri girdim. Duman zemine kadar çökmüştü. Ellerimi yere koyarak ilerliyor, çevreyi yokluyordum. Sonra odanın köşesinde bir tekerlekli sandalye gördüm.

Sandalyede genç bir adam vardı. Yüzü korkudan bembeyaz olmuştu. Nefes almakta zorlanıyordu. Kaçmaya çalışmış ama hareket edememişti. Göz göze geldiğiniz an, hayatının bana emanet olduğunu hissettim.

İTFAİYECİLİK

O an bana sadece bir itfaiyeci gibi değil, bir insan gibi baktı.

"Abi… Beni bırakma…" dedi kısık bir sesle.

İşte bazı cümleler insanın ömrü boyunca kulağından gitmezdi.

Hemen kendimde takılı oksijen maskesini çıkartarak kendisinin rahat bir nefes alması için onun yüzüne yerleştirdim. Alevler odanın diğer tarafını sarmaya başlamıştı. Tavandan parçalar düşüyordu. Telsizden geri çıkmanız gerektiği söyleniyordu, çünkü yapı çökme riski taşıyordu.

Ama ben orada bir can bırakıp çıkamazdım.

Tekerlekli sandalyeyi hareket ettirmeye çalıştım fakat koridor daralmış, düşen parçalar yolu kapatmıştı. O anda hiç düşünmeden onu omzuma aldım. Yangının ortasında, yoğun dumanın içinde bir insanın tüm ağırlığını taşımak sadece fiziksel güç değildi; vicdanın, cesaretin ve insanlığın taşıdığı bir yüktü.

Merdivenlere doğru ilerlerken sıcaklık dayanılmaz hale gelmişti. Eldivenlerinin içi terlemişti. Nefesim hızlanıyordu. Ama omzundaki adamın hayatta olduğunu hissediyor ve korkuyla bana sarıldığını biliyordum.

Bir basamak…

Bir adım daha…

Ve sonra aşağıdan gelen ekip arkadaşlarının sesi:

"BURADAYIZ! DEVAM ET!"

Son birkaç metre belki hayatının en uzun mesafesiydi.

Binadan çıktığım anda kalabalığın içinden büyük bir çığlık yükseldi. O gencin annesi bana doğru koştu. Oğlunu görünce yere çöktü, ağlayarak sarıldı. İnsanlar alkışlamaya başladı ama ben sadece rahat bir nefes almaya çalışıyordum. Çünkü gerçek kahramanlık gösterişsiz olurdu.

Kaskımın kenarından yüzüme akan terle birlikte gökyüzüne baktım. Siren sesleri hâlâ devam ediyor, alevler geceyi aydınlatıyordu. Ama benim için o gece artık başka bir anlam taşıyordu.

Çünkü bir insanın hayatına dokunmuştum.

Belki ertesi gün gazetelerde küçük bir haber olarak geçecekti. Belki çoğu insan birkaç gün sonra unutacaktı. Ama o genç adam, annesi ve o evin önünde yaşanan o an… Benim hayatım boyunca silinmeyecekti.

İtfaiyecilik bazen ateşe su sıkmak değildir.

Bazen hiç tanımadığın bir insan için kendi hayatını riske atmaktır.

Bazen dumanın içinden bir umut taşımaktır.

Ve bazen de bir insanın "beni bırakma" sözünü ömrün boyunca yüreğinde taşımaktır.

Hüseyin Deniz
İtfaiye Eri

ALEVLERİN ARASINDA

1994 yılıydı. Ben Ali Örs, emekli orman arazöz şoförüyüm. O dönem henüz orman itfaiyesinde görev yapmıyordum; günlük yevmiyeli işlerde çalışıyordum. Olay, Mersin'in Mut ilçesine bağlı Burunköy'de, Ramazan ayında yaşandı. Akşam ezanına yaklaşık yarım saat kalmıştı. Eşim alt katta iftar hazırlığı yapıyordu. Ben ise işten yeni gelmiş, dinleniyordum. İkimiz de oruçtuk. O sırada bir komşumuz telaşla gelerek üst kattan duman çıktığını söyledi. Bunun üzerine eşimle birlikte hemen üst kata çıktık. Yangını büyümeden söndürmek için kapıyı açmaya çalıştık. Ancak içerideki yoğun sıcaklık ve duman nedeniyle kapı sıkışmıştı. Dışarıda da kuvvetli bir rüzgâr vardı. Köy halkının yardımıyla kapıyı güçlükle açabildik fakat içerisi tamamen siyah dumanla kaplanmıştı. Göz gözü görmüyor, nefes almak neredeyse imkânsız hale geliyordu. Durum hemen itfaiyeye bildirildi. O sırada köylüler büyük bir heyecanla yangını söndürmeye çalışıyordu. İçeriye su dökebilmek için camları kırdılar. Ancak içeri giren hava ile yüksek ısının birleşmesi sonucu bir patlama meydana geldi ve yangın daha da büyüdü. O yıllarda itfaiye araçları eski model olduğu için olay yerine ulaşmaları biraz zaman aldı. Evde kimsenin bulunmaması ve can kaybı yaşanmaması bizim için en büyük teselli oldu. Ancak evimiz tamamen yanarak kül oldu. Yaşananların etkisiyle eşim bayıldı ve hastaneye kaldırıldı. O gece bizim için çok uzun ve unutulmaz bir geceydi. Bir anda evsiz kaldık; üzerimizdeki çalışma kıyafetleriyle dışarıda kaldığımızı hiç unutamıyorum. Daha sonra köy halkının desteği ve devletimizin yardımları sayesinde yeniden bir yuva kurduk. Yaşadığımız bu olay, bana yangının ne kadar hızlı büyüyebileceğini ve bilinçsiz müdahalenin ne kadar tehlikeli olabileceğini hayatım boyunca unutamayacağım şekilde öğretti.

ALEVLERİN ARASINDA

“Size bir anımı daha anlatayım.”

2021 yılının Temmuz ayıydı. Meslek hayatımın son dönemleriydi. Yaklaşık 25 yıllık görev süremde unutamadığım, belki de son büyük görevlerimden birini yaşıyordum. O gün nöbetteydik. Mersin’in Aydıncık ile Gülnar ilçeleri arasında bulunan Pembecik Mahallesi’nde büyük çaplı bir o rman yangını çıktığı ihbarı geldi. Ben ve ekip arkadaşlarım hazırlandık.

Arazözle Mut ilçesinden Gülnar istikametine doğru yola çıktık. Yangın bölgesine ulaştığımızda gördüğüm manzara beni derinden etkiledi. Koca bir alan kapkara olmuş, ağaçlar kömür yığınına dönmüştü. Ancak duygularımızı bir kenara bırakıp hemen görev yerimizi öğrendik ve ekibimizle birlikte söndürme çalışmalarına başladık. Bize verilen bölgeyi kontrol altına almak üzereyken telsizden acil bir anons geçti. Şiddetli rüzgârın etkisiyle “tepe yangını” oluştuğu bildirildi. Bir anda alevler her taraftan üzerimize doğru gelmeye başladı. Rüzgârın etkisiyle büyüyen yangın çok hızlı ilerliyordu. Ekip arkadaşlarımız can havliyle farklı yönlere dağıldı. Biz de alevlerden kaçmaya çalışıyorduk. O an yaşadığım korkuyu tarif etmek çok zor. Alevler sanki peşimizden koşuyordu. Bir an alevlerin arasında kalacağımı düşündüm. Tam o sırada ağaçların arasında küçük, taşlık bir alan gördüm ve kendimi oraya attım. Hayatım adeta film şeridi gibi gözümün önünden geçti. En çok da torunlarım aklıma geldi. Kısa bir süre sonra alevler bulunduğum yerin üzerinden geçip gitti. Ortam hâlâ aşırı sıcaktı ama etraf artık kül yığınına dönmüştü. Bulunduğum taşlık alanda ot ve yanıcı madde olmadığı için ateş bana ulaşmamıştı. Alevler geçtikten sonra ayağımda şiddetli bir ağrı hissettim. Ayağıma baktığımda şiştiğini ve hareket ettiremediğimi fark ettim. O anın adrenaliniyle nasıl yaralandığımı bile hatırlamıyordum. Bir süre ormanın içinde yönümü bulmaya çalıştım. Nerede olduğumu tam olarak bilmiyordum. Zor da olsa bir yola ulaştım. Daha sonra ormancı arkadaşlarım beni araçla fark etti ve ambulansın bulunduğu noktaya götürdüler. Ambulansla Anamur’a sevk edildim. Yapılan kontrollerde ayağımda ezilme olduğu belirlendi. Bir gün hastanede serviste kaldım. Daha sonra amirlerim bana, “Buradan seni evine gönderelim,” dediler. Ancak ben bunu kabul etmedim. Ekibimin yanında olmak istedim. Tedavimin ardından yeniden görev arkadaşlarıma katılarak yangın bölgesine geri döndüm. Bu olay bana, orman yangınlarının sadece ağaçları değil, insanların hayatlarını ve hatıralarını da etkilediğini bir kez daha gösterdi. Meslek hayatım boyunca görevimi büyük bir fedakârlık ve sorumluluk duygusuyla yapmaya çalıştım.

Emekli Arazöz Şoförü
Ali Örs

GÖREV KORKUDAN DAHA BÜYÜKTÜR

Gece saat 02.17'ydi. İstasyonda nöbetin en sessiz anlarından birini yaşıyorduk. Çayın son yudumları alınmış, herkes kısa süreli bir dinlenmeye çekilmişti. Tam o sırada telsiz sesi istasyonun duvarlarında yankılandı:

"Merkezden anons… İmaret Mahallesi'nde müstakil ev yangını. İçeride mahsur kalan vatandaşlar olduğu bildiriliyor."

Bir anda sessizlik yerini alarma bıraktı. Botlar giyildi, ekipmanlar kuşanıldı.

Aracın motoru çalıştığında gecenin karanlığını kıran siren sesi bütün mahalleyi uyandırıyordu. Ben, itfaiye çavuşu olarak ekibin başındaydım. O an herkesin gözü birbirine değil, sadece göreve odaklanmıştı.

Yangın yerine yaklaştığımızda gökyüzünü kaplayan koyu duman kilometrelerce öteden görünüyordu. Alevler iki katlı eski bir evin pencerelerinden dışarı taşıyordu. Evin önünde insanlar panik içinde bağırıyordu. Bir kadın gözyaşları içinde bize doğru koştu:

"Ne olur kurtarın... Babam içeride kaldı!"

O an zamanın yavaşladığını hissedersin. Çünkü artık mesele sadece yangın değildir; bir insanın yaşamı senin birkaç dakikadaki kararına bağlıdır.

Ekibe hızlıca görev dağılımı yaptım. Bir ekip dışarıdan alevlere müdahaleye başladı, ben ve iki arkadaşım solunum cihazlarımızı takıp içeri girdik. Kapıyı açar açmaz yoğun sıcaklık yüzümüze çarptı. Görüş neredeyse sıfırdı. Diz çökerek ilerliyorduk çünkü duman yukarıyı tamamen kaplamıştı.

Yanmakta olan tahtaların çıtırtısı, kırılan camların sesi ve içerideki ağır sessizlik… Böyle anlarda korku vardır ama görev korkudan daha büyüktür.

Koridorun sonuna doğru ilerlerken zayıf bir öksürük sesi duydum. El fenerini çevirdiğimde yerde hareketsiz yatan yaşlı bir adam gördüm. Üzerine düşmek üzere olan bir dolap vardı.

GÖREV KORKUDAN DAHA BÜYÜKTÜR

Hızlıca müdahale edip adamı çekerek güvenli alana almaya çalıştık. Ancak tam o sırada tavandan yanan parçalar düşmeye başladı.

Telsizden ekibin sesi geldi:

"Çavuşum, içerisi çökebilir!"

Ama geri dönemezdik.

Yaşlı adamın bilinci yarı kapalıydı. Maskemi ona yaklaştırıp nefes almasını sağladım. Sonra arkadaşlarımla birlikte onu omuzlayıp çıkışa yöneldik. Koridor artık tamamen alev içerisindeydi. Her adımda sıcaklık biraz daha artıyor, nefes almak zorlaşıyordu.

Kapıya birkaç metre kala büyük bir gürültü koptu. Tavanın bir kısmı arkamıza çöktü. O an insan sadece eğitimini değil, iradesini de kullanıyor. Çünkü orada pes etmek demek, bir hayatı geride bırakmak demektir.

Son bir hamleyle dışarı çıktığımızda mahallede derin bir sessizlik oldu. Ardından alkışlar ve ağlama sesleri birbirine karıştı. Yaşlı adam ambulansa alınırken kızı dizlerinin üzerine çökmüş ağlıyordu.

Yanımıza gelip sadece şunu söyledi:

"Babam yaşıyorsa sizin sayenizde..."

Bizim için en büyük ödül budur. Ne madalya ne teşekkür plaketi… Bir insanın yeniden nefes aldığını görmek.

Yangın sabaha karşı kontrol altına alındı. Güneş doğarken üzerimiz kurum, kıyafetlerimiz su içindeydi. Yorgunduk ama içimiz rahattı. Çünkü o gece bir ev yanmıştı belki… Ama bir hayat sönmemişti.

İtfaiyecilik bazen ateşle mücadele etmektir. Bazen zamana karşı yarışmak… Ama çoğu zaman insanların en umutsuz anında onlara umut olabilmektir.

İtfaiye Çavuşu
Hamza Horoz

ALEVLERİN ORTASINDA BİR ÖMÜR : Bir Orman İşçisinin Güncesi

Orman yangınları sadece birer doğa olayı değil, içinde nice kahramanlıklar ve derin acılar barındıran birer "afet" gerçeğidir. İstatistikler bize bu yangınların %90'ının insan kaynaklı, geri kalan %10'unun ise yıldırım ve enerji hatları gibi unsurlardan çıktığını söyler. Ancak bu kuru rakamların ötesinde, toprağı korumak için verilen can siperane bir mücadele vardır. Ülkemizde askeriyeden sonra en fazla şehit veren kurumun Orman Genel Müdürlüğü olması, bu mücadelenin bedelini en acı şekilde özetler…

Ben Ahmet Özyurt. Konya Orman Bölge Müdürlüğü, Ermenek Orman İşletme müdürlüğü Göktepe şefliği bünyesinde 16 yıldır arazöz şoförlüğü yapıyorum. Bu yıllar boyunca sayısız yangına müdahale ettim, sayısız alevle yüzleştim. Fakat bazı anlar vardır ki, hafızanızdan asla silinmez… Benim için o an, İzmir Ödemiş'teki Köseler Köyü yangınıdır.

28 Temmuz: Durmak Bilmeyen Bir Görev Hattı

Her şey 28 Temmuz 2025'te başladı. Yangın nöbetindeyken İşletme Müdürümüzden gelen emirle Manisa'nın Ahmetli ilçesindeki yangın bölgesine hareket ettik. Yoldayken gelen ikinci bir emirle rotamızı Turgutlu'ya çevirdik. Orada geçen bir günlük zorlu mücadelenin ardından tam yangını kontrol altına almıştık ki, gece yarısı saat 12 sularında yeni bir emir ulaştı: İstikamet İzmir, Ödemiş.

Ödemiş'in Köseler Köyü mevkisine ulaştığımızda manzara korkunçtu. Adeta dağlar, taşlar yanıyordu. Gece olduğu için hava araçları müdahale edemiyordu; tüm yük biz kara ekiplerinin omuzlarındaydı. Rüzgâr bir an duruluyor, biz tam alevlere yaklaşıp müdahale edecekken ansızın yükselen fırtına bizi ateşin içine çekmeye çalışıyordu. Eğitimimiz ve tecrübemiz sayesinde rüzgârın hızına göre hamle yapıyor, adeta ateşle satranç oynuyorduk.

ALEVLERİN ORTASINDA BİR ÖMÜR : Bir Orman İşçisinin Güncesi

Sessiz Çığlıklar ve Bir Dostun Vedası

Dumanların arasından canını kurtarmaya çalışan yaban tavşanlarını gördükçe kahroluyorduk. Bizden kaçıp tekrar ateşe doğru koşan o canlılara yardım edememenin çaresizliği, alevlerin sıcaklığından daha fazla yakıyordu içimizi. Ancak o günün en ağır imtihanı henüz yaşanmamıştı.

Öğle sonuna doğru yangın kontrolden çıkınca yangın amirimiz tüm ekiplerin güvenli bölgeye çekilmesi emrini verdi. Araçlarımızda beklerken, dozer operatörü mesai arkadaşımız İbrahim yanımıza geldi. Araçların camlarından karşılıklı sohbet ettik, tehlikenin boyutundan bahsedip, birbirimize kolaylıklar diledik. O sırada bir pikap geldi ve İbrahim'e dozeri takip etmesi talimatını verdi. Birbirimize kolaylıklar diledik. Bu, İbrahim arkadaşımı son görüşümdü.

Ateşten Kalan Sızı

Kısa süre sonra alevler etrafımızı yeniden sarınca köyü tahliye etmeye başladık. O karmaşanın içinde kahreden haberi aldık: Dozerden haber alınamıyordu. Çok geçmeden ekip arkadaşımız İbrahim'in şehit olduğu haberi ulaştı. O an bizim için dünya durdu, her şey anlamını yitirdi. Konya bölge ekipleri olarak gece yarılarına kadar mücadeleye devam ettik ama içimizdeki o yangın sönmek bilmedi.

Bir günlük yol ve dinlenmenin ardından, aziz şehidimizi Konya'nın Ilgın ilçesinde toprağa verdik.

Orman işçileri olarak bizler, sadece ağaçları değil, bir vatanı ve o vatanın içinde nefes alan her canlıyı korumak için oradayız. Dileğim odur ki; Rabbim ülkemizi yangınlardan, afetlerden korusun ve bu uğurda can veren kahramanlarımızın mekanını cennet eylesin.

Ahmet Özyurt
Arazöz Şoförü

Hazırlayan:
Metehan Susam

Haziran 2019'da başlayarak Mart 2020'ye kadar süren ve resmi rakamlara göre 24 milyon hektar orman ve çayırlık alanı etkilemiş ülke tarihinin en büyük felaketlerinden birisidir. Dokuzu itfaiyeci 33 kişinin ölümüne yol açtı. 3.094 ev yangında zarar gördü ve yaklaşık 1,25 milyar hayvanın ölümüne neden olmuştur.

Ağırlıklı olarak ülkenin güneydoğusunda, Yeni Güney Galler ve Queensland eyaletlerinin kıyı bölgelerinde başlayan yangın kısa süre içerisinde ülkenin daha iç kısımlarına doğru yayılarak Victoria eyaletinde de büyük bir yıkıma neden olmuştur. Bu yangınlar aşırı sıcaklar ve kuraklık nedeni ile birleşerek mega yangınlara dönüşmüştür.

Avustralya hükümeti yangınların daha da büyümesi üstüne National Bushfire Recovery Agency (Ulusal Orman Yangını Kurtarma Ajansı) kuruldu. NBRA arama kurtarmaya ek olarak afetten etkilenen toplulukların iyileştirilmesi ve organize edilmesi yönünde de faaliyetlerde bulunmak üzere kuruldu.

Kara Yaz Felaketinin Doğal Yaşama Etkisi

Son yılların en büyük felaketlerinden biri kabul edilen kara yaz felaketi, daha önceden meydana gelmiş 2009 kara cumartesi ve 1983 kara çarşamba yangınlarının toplamından daha büyük bir alanı etkiledi. Yangının büyüklüğü bu yangınları modern tarihin en büyük ekolojik felaketlerinden biri haline getirdi. 2020 yılının başlarında acil müdahale gerektiren 810 tür ve ekolojik topluluk belirlendi. Yangınlardan etkilenen bölgelerdeki bitki ve hayvan çeşitliliği %55 oranında azaldı. Koalalar ve kangurular gibi simgesel türlerin yanı sıra binlerce yıllık yağmur ormanları ve okaliptüs habitatları yanmıştır.

Kara Yaz Yangınlarından sonraki süreç, COVID-19 pandemisinden dolayı uzun ve zorlu bir süreç oldu. 2021-2022'den 2023-2024'e kadar üç yıl boyunca yaklaşık 276 milyon dolar kaynak sağladı. Ancak iki yıldan fazla bir süre geçmesine rağmen, etkilenen bazı aileler hala yeterli konut ve temiz suya erişimden yoksun. Planlama zorlukları, malzeme ve işgücü kıtlığı ve pandemi kısıtlamaları nedeniyle yeniden inşa çalışmaları beklenenden yavaş oldu. Bu da Kara Yaz'ın yangın risk yönetimine, sürdürülebilir peyzaj konusuna, insan kaynaklı iklim değişikliğinin etkileri hakkında düşünmek için iyi bir örnek olmuştur

KAYNAKÇA

- https://recovery.preventionweb.net/collections/recovery-collection-australia-black-summer-bushfires-2019-2020
- https://recovery.preventionweb.net/publication/disaster-recovery-australia-legal-and-policy-survey
- https://recovery.preventionweb.net/publication/understanding-black-summer-bushfires-through-research-summary-key-findings-bushfire-and

SAHADAN KARELER

SAHADAN KARELER

SAHADAN KARELER

SAHADAN KARELER

Tüm fotoğraflar için ilgili kişi ve kurumlardan izin alınmıştır.

KARAMANOĞLU MEHMET BEY ÜNİVERSİTESİ

ÜNİ AFAD TOPLULUĞU

@uniafad

Üni-AFAD

kmuuniafad@gmail.com

Birinci sayıya erişmek için ➡️ https://kmu.edu.tr/sks/duyuru/47890/universitemiz-uni-afad-toplulugunun-edergisi-yayimlanmistir/tr